1858. N°. 130.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 29 OCTOBER.

De Prijs dezer Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke Nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 October.

In het hoofdkiesdistrict Assen heeft gisteren de verkiezing plaats gehad voor een lid van de tweede kamer der staten-generaal, uithoofde de heer mr. L. graaf van Heiden Reinestein, door Z. M. herbenoemd tot kantonregter te Assen, opgehouden had lid der kamer te zijn. Er waren 651 billetten ingekomen. Het aftredend lid erlangde 467 stemmen, zoodat hij tot lid der tweede kamer is herbenoemd. De heer mr. H. Pelinck, te Assen, verkreeg 155 stemmen.

— De wis- en natuurkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen zal op Zaturdag aanst. te Amsterdam eene gewone vergadering houden.

— De handelsstatistiek van Nederland over 1857 levert, over 't algemeen, bevredigende uitkomsten op. De algemeene invoer heeft alstoen bedragen eene waarde van ƒ 413,682,840, de algemeene uitvoer ƒ 343,332,758, en de doorvoer ƒ 112,022,197.

— Naar men van goederhand verneemt heeft het Engelsche kabinet, ten gevolge der billijke vertoogen van het Nederlandsche, afgezien van de inbezitneming van Serawak op Borneo. (*R. C.*)

— In het jongste N°. van het »Bijblad van de Economist," wordt de rubriek »Economische kronijk" aldus besloten: »En hiermede sluiten wij voor 't oogenblik deze kronijk, dankbaar dat wij, bij al die verwikkelingen door dat éene streven der volken, »»de materiele welvaart der menigte,"" met voldoening de oogen op ons vaderland mogen vestigen, op Nederland dat, met zijne politieke en handels-hervormingen, grootendeels volbragt, met ruime financiële middelen, met een goed geregeld muntstelsel, thans in bedaardheid de hand kan gaan leggen aan de drie groote hervormingen, die de natie onvermijdelijk voor zich heeft: de slaven-emancipatie, den spoorwegen-aanleg, en bovenal, de gewigtigste schier van alle hervormingen: die van het belastingstel. Wij zeggen de gewigtigste van allen, omdat het dat onderwerp is hetwelk, directelijk of indirectelijk, van invloed is op den stoffelijken toestand van alle deelen van het volk. Immers, de wijze van belastingheffing bepaalt in groote mate de gunstige of ongunstige voorwaarden waaronder de volksarbeid, de eenige bron van welvaart, wordt uitgeoefend."

— De gemeenteraad van Utrecht heeft besloten een adres aan de tweede kamer in te dienen, met verzoek om het ontwerp van wet tot bekrachtiging van eenige artikelen der verleende vergunning en exploitatie van den Noorder spoorweg, niet aan te nemen, maar de regering uit te noodigen, om zelve een nader ontwerp voor te dragen voor den aanleg van de meest noodzakelijke hoofdlijnen, in verband met de eischen van het publiek belang, om die, onder haar toezigt, ten koste van den staat te doen aanleggen en exploiteren.

De raad is van meening dat wanneer de staat, blijkens de voorwaarden der vergunning, toch al de lasten moet dragen, het dan beter is dat de aanleg van spoorwegen door de regering wordt ondernomen.

— De *Arnh. Cour.* zegt vernomen te hebben dat de contracten tusschen den staat en de hh. F. van Vlissingen c. s., betreffende de bekende kolonisatie op eene der buitenbezittingen in den Indischen archipel, waarvoor door die hh. vergunning was aangevraagd, geteekend zijn. Binnen 14 dagen zal de deelneming in de maatschappij worden opengesteld.

— Uit Assen wordt als eene bijzonderheid der vermelding waardig medegedeeld, dat in dit gewest zich eene familie bevindt, bestaande uit eene zuster en zeven broeders, waarvan de jongste binnen eenige dagen zijn 70ste verjaardag zal vieren. De zuster (de oudste) is bijna 85 jaren oud. Allen zijn krachtvol.

— Te Wanneperveen, niet verre van Meppel, zou, naar men meldt, een man door zijne vrouw zijn vergiftigd. Sedert lang leefden zij in onmin. Des morgens werd de man dood gevonden, terwijl het ligchaam zeer gezwollen was. Een naauwkeurig onderzoek is hieromtrent ingesteld.

— Naar men uit Breda meldt is het nog niet gelukt den hoofdschuldige te ontdekken van de ongeregeldheden, die aan de milit. akademie hebben plaats gehad. Behalve de 12 kadetten, die weggezonden zijn, zijn er nog 42 in bewaring genomen, omdat zij als voorvechters bij het oproer bekend zijn geworden.

— Uit 's Hertogenbosch wordt gemeld dat aldaar de koninklijke goedkeuring is ontvangen op de wederinvoering van de belasting op het gemaal. Waarschijnlijk zal die met 1 Jan. aanst. in werking komen.

— Dezer dagen had er eene algemeene vergadering plaats van de aandeelhouders in de Akensche Maastrichtsche spoorwegmaatschappij. Door het bestuur werd verklaard dat de inkomsten geen voordeelig slot hadden opgeleverd en dat er dus voor den in 1859 vervallenden rente-termijn geene gelden voorhanden waren. De aanleg van nieuwe wegen zou echter, naar men dacht, ook gunstig op deze lijn werken.

— Uit het bij de tweede kamer der staten-generaal ingediende ontwerp van wet tot goedkeuring van artikelen der overeenkomst met Belgie, tot wering van den nadruk, blijkt dat deze overeenkomst, behoudens enkele uitzonderingen, gelijkluidend is met de Nederlandsch-Fransche overeenkomst van 29 Maart 1855. Tot die uitzonderingen moet in de eerste plaats worden gebragt, dat in deze overeenkomst de twijfel wordt weggenomen, die omtrent de vrijheid van het vertalingsregt was gerezen. Het uitsluitend vertalingsregt is namelijk aan de schrijvers bepaald ontzegd. Verder wordt opgeheven de uitzondering, die in de wet van 25 Januarij 1817 ten opzigte van kerk- en schoolboeken was gemaakt. De Nederlandsche en de Vlaamsche talen worden in deze overeenkomst als één en dezelfde taal beschouwd. De regering acht dit beginsel van veel beteekenis, voornamelijk uit het oogpunt van eene goede verstandhouding tusschen twee naburige staten. De voornaamste afwijking echter van de Fransche overeenkomst vindt men in art. 11, luidende: »Gedurende de tegenwoordige overeenkomst zal de geoorloofde invoer in de Nederlanden en in Belgie van de boeken, die in het een of het ander der beide landen zijn uitgegeven, wederkeerig plaats hebben met vrijdom van alle regten. De regering merkt omtrent deze bepaling aan, dat de verspreiding van de gewrochten des vernufts, dat is de verspreiding der beschaving zelve, geheel vrij moet zijn. Zij koestert dan ook het voornemen, om den vrijen invoer van boeken van algemeene toepassing te maken.

'sGRAVENHAGE, 28 October.

Z. M. heeft aan den heer P. F. J. Everard, eersten geneesheer van 's konings huis, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van kommandeur [illegible] der [illegible] Adolf van Nassau, hem door den hertog van Nassau geschonken.

— Door Z. M. is tot kapitein van de 3de kl. bij het instructie-bataillon benoemd de 1ste luit. F. H. G. A. Enderlein, van het bataillon.

— De minister van oorlog heeft zich naar Breda begeven, ten einde in loco onderzoek te doen naar de ongeregeldheden op de militaire akademie aldaar voorgevallen.

— De minister van staat, minister van koloniën, de heer Rochussen is gisteren naar Amsterdam vertrokken.

— Ter bevestiging van het vroeger medegedeelde berigt, nopens de viering van den verjaardag des konings, strekke, dat door het depart. van marine eene circulaire aan de vloot is uitgevaardigd, inhoudende, dat Zr. Ms. geboortedag den 19den Februarij aanst. wederom zal gevierd worden. Eene circulaire van denzelfden inhoud is door den minister van oorlog aan het leger gerigt, terwijl ook door het depart. van koloniën aan het leger in Nederl. Indië is kennis gegeven, dat de verjaardag van den koning voortaan weder afzonderlijk zal worden gevierd.

— De hooge raad heeft, bij arrest van heden, overeenkomstig het requisitoir van den proc.-gen., mr. W. F. O., plaatsvervangend kantonregter in het kanton N°. IV. te Amsterdam, uit die betrekking ontzet, en wel wegens wangedrag en merkelijke achteloosheid in de waarneming van zijn ambt.

— De arr.-regtb. alhier heeft heden uitspraak gedaan in zake de wed. Burwick, en haar schuldig verklaard aan het houden van een beleen- of pandhuis, zonder wettige vergunning, en veroordeeld tot eene gevangenisstraf voor den tijd van drie maanden en geldboete van ƒ 50.

— De voor eenige dagen alhier in verzekerde bewaring gestelde persoon, verdacht van bedriegelijke bankbreuk, is weder op vrije voeten gesteld.

— Men verneemt dat er in Mei 1859 alhier weder eene tentoonstelling van schilderijen en kunstwerken van levende meesters zal worden gehouden.

— Aan het ministerie van marine heeft de aanbesteding plaats gehad van leverantien ten dienste der marine. De minste inschrijvers waren voor 4300 ℔ gezouten vleesch C. Kwijnel à ƒ 61.90 de 100 ℔; voor 2000 ℔ rijst D. L. Docent & Zn. à ƒ 22.24 de 100 ℔; voor 6500 kan jenever, met accijns zonder vaatwerk, J. Hopman à ƒ 37.99 de 100 kan; voor 4300 kan jenever, zonder accijns met vaatwerk, J. Hopman à ƒ 21.29 de 100 kan; voor 2750 ℔ koffij D. L. Docent & Zn. à ƒ 63.33 de 100 ℔; voor 2150 ℔ suiker van der Velden en Evelinger à ƒ 58.40 de 100 ℔.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 26 October.

De thans uit Indië ontvangen berigten zijn niet onbelangrijk. De opstandelingen hebben eene gevoelige nederlaag geleden. Op 19 Sept. had er een treffen plaats op een eiland in de Gogra, waarbij 3000 hunner omkwa-

men. Van dit aantal zijn er ruim 1000 gesneuveld; de overigen werden op de vlugt gedreven, en door de Engelsche artillerie gedood. Onder de gesneuvelden bevinden zich twee opperhoofden. Het verlies aan de zijde der onzen is onbeduidend. De opstandelingen van Gwalior bevonden zich nog te Seringe en zullen waarschijnlijk de Nerbudda overtrekken. Te Bombay was alles rustig.

— Het ministerie van oorlog heeft, ter voldoening aan de veelvuldige klagten over de ondoelmatigheid der Indische uniform, besloten de kleeding der in Indië dienst doende troepen geheel te veranderen, met het doel om de gezondheid en het gemak der aan het Indische luchtgestel blootgestelde soldaten te bevorderen. Zij zullen in plaats hunner tegenwoordige kleeding van rood laken een stel kleederen ontvangen van ligtgrijze kleur, gemaakt van eene sterke stof, die hoofdzakelijk uit katoen zamengesteld is. Tot nog toe voorzag de regering de manschappen van de noodige kleedingstukken; voortaan zal het de aanschaffing daarvan aan den bevelhebber van elke afdeeling troepen overlaten en hem eene bepaalde som voor ieder verstrekt kleedingstuk betalen.

— Hoewel onze regering zich in het geschil tusschen Frankrijk en Portugal niet heeft gemengd, zoo brengen echter vele onzer dagbladen een hoogst ongunstig oordeel uit over de houding van eerstgenoemd rijk. De *Times* zegt dat Portugal bezweken is voor den dwang eener mogendheid, waarmede het zich niet kan meten. Nimmer is de stem van waarheid en regt op onbeschaamder wijze onderdrukt door louter physieke overmagt; nimmer werden de regten van eene dappere en onafhankelijke natie meer met voeten getreden; nimmer werd het stelsel waarop, sedert den vrede van 1815, het staten-verband van Europa rust, meer in den wind geslagen. Ook de *Daily News* laat zich in gelijke bewoordingen uit. De *Morn. Chronicle* wederlegt beide, maar dit blad staat in betrekking met het Fransche gezantschap.

— De *Daily-News* heeft den oorsprong en de geschiedenis onderzocht van den Stade-tol, waaromtrent thans tusschen Engeland en Hanover zeer wordt getwist. Deze tol heeft zijn ontstaan te danken aan eene tijdelijke vergunning door Coenraad II aan den aartsbisschop van Hamburg verleend, om de kosten te dekken van den herbouw eener kerk die door de Noormannen was verwoest. Deze heffing heeft tot op dezen tijd op eene onwettige wijze voortgeduurd, en wordt nu nog door Hanover, maar op zeer zwakke gronden, verdedigd.

— Gelijk men weet was onlangs te Konstantinopel eene dame in hechtenis genomen, op het oogenblik dat zij trachtte door het kantoor der in- en uitgaande regten drie kisten te doen dragen, van dubbele bodems voorzien en eene zeer groote hoeveelheid valsche *caimés* of muntbiljetten inhoudende. De New-Yorksche bladen berigten thans, dat een graveur te New-York, de heer Harrison, voor den directeur van policie aldaar was ontboden geworden, omdat men vernomen had, dat hij die stukken had vervaardigd. Hij werd echter buiten vervolging gesteld, na aan de justitie alles te hebben uitgeleverd wat hem tot dien arbeid had gediend, en zijne volkomene onschuld bewezen te hebben. De heer Harrison, die van de Turksche taal niets weet, dacht dat hij handels-etiquettes maakte, in Chinesche taal vervat en die moesten dienen om op theekisten geplakt te worden. De te Pera aangehouden dame was nl. voor 2 jaren te New-York gekomen, onder den naam van mw. Garsnier. De heer Harrison heeft voor hare rekening en tegen betaling van een dollar per duizend, 600,000 exemplaren van die *caimés* gedrukt, vertegenwoordigende eene valsche nominale waarde van 25 à 30 mill. fr.

— In het laatst van September is te New-York het grootste stoomschip der wereld van stapel geloopen, zijnde het Russische fregat *General Admiral.* Op den voorlaatsten verjaardag van den groothertog Constantijn, den 21sten September 1857, is de kiel voor dit vaartuig gelegd, en juist een jaar en drie dagen later, den 24sten September 1858, werd het schip te water gelaten, ten aanzien van ruim 50,000 toeschouwers. Het fregat is van wit eikenhout vervaardigd en heeft 325 voet lengte bij 55 voet breedte. Het heeft een kiel van 307 voet en 34 voet diepte, terwijl het met 72 stukken gewapend en door twee machines van 2000 paardenkracht voortgedreven zal worden. Het schip is van binnen geheel met mahoniehout betimmerd; niets is gespaard, om alles zoo schoon en volkomen mogelijk te doen zijn. Het zal 1,250,000 £ kosten.

— Onder de berigten uit New-York ontvangen vindt men vermeld dat de regering der Vereenigde Staten van de overheden der Societeits-eilanden voorstellen heeft ontvangen, om die eilanden met het grondgebied der staten te vereenigen.

— Volgens berigten van de Kaap de Goede Hoop van 4 Sept., heerschten de kinderpokken aldaar in hevige mate. De regering had maatregelen genomen om de verspreiding der ziekte tegen te gaan.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 October.

Het vertrek van het hof naar Compiègne is nu op 2 November bepaald. Het verblijf aldaar zal ongeveer drie weken duren.

— Omtrent het toegeven van Portugal, in de zaak van de *Charles-Georges*, verneemt men dat dit niet is geschied omdat die regering tot de overtuiging was gekomen dat het onregt aan hare zijde was, maar alleen omdat zij zich niet in staat achtte aan de dwangmaatregelen, waarmede Frankrijk had gedreigd, het hoofd te bieden. De koning van Portugal heeft den marquis de Parva gelast, al de stukken betreffende deze zaak aan den keizer voor te leggen, en het aan diens gevoel van regtvaardigheid over te laten, in hoeverre Portugal, nadat het reeds zooveel heeft toegegeven, nog eene schadevergoeding behoort te verleenen. Naar men zegt zou echter de nota van den Portugeschen minister in zulke hevige bewoordingen zijn opgesteld, dat de Portugesche gezant er zwarigheid in zag om die aan de Fransche regering in te dienen.

Uit den *Constitutionnel* leert men de redenen kennen waarom de Fransche regering in deze zaak hare overmagt zoozeer aan Portugal heeft doen gevoelen, namelijk om alle verdere tegenkanting van andere mogendheden tegen de Afrikaansche landverhuizing voor te komen. Genoemd blad zegt daaromtrent: de aanhouding door de Portugesche overheden van een Fransch schip met vrije arbeiders bragt een gewigtig vraagstuk, namelijk dat van den slavenhandel, te berde. Frankrijk, hetwelk den nieuwen tak van zeevaart, waarvan de *Charles-Georges* zijn werk maakte, zoo edelmoedig en wijs heeft geregeld, moest alzoo van gewigt achten, een schip te doen ontzien, hetwelk de wetten zijns lands en de vlag, waardoor het gedekt werd, eerbiedigde. Er moest feitelijk worden uitgemaakt dat het niet vrij staat een schip, hetwelk met alle bij de Fransche wet van het jaar 1852 vereischte papieren voorzien is, hetwelk eenen gelastigde van het Fransche gouvernement aan boord heeft en naar de op dit stuk bestaande verordeningen ingerigt en uitgerust is, al of niet ter goeder trouw in zijn bedrijf te stuiten, aan te houden en verbeurd te verklaren.

— Hoewel men den dagbladstrijd over de zaak van den Israëliet Mortara te Bologne uitgeput achtte, is zulks het geval nog niet. De *Patrie*, die tot hiertoe daarover het stilzwijgen had bewaard, heeft er nu een belangrijk artikel aan gewijd, dat men kan beschouwen als de uitdrukking van het gevoelen der regering omtrent de houding, die zij in deze zaak vermeent te moeten aannemen, en dat de vroeger aangekondigde nota in den *Moniteur* schijnt te moeten vervangen. Volgens genoemd regeringsorgaan moet de beoordeeling van het feit verschillend zijn, naarmate van het standpunt waarop men zich plaatst. In Frankrijk is de burgerlijke wet onafhankelijk van de kerkelijke wet. Te Rome heerscht de kerk en de Paus en bij die het hoofd is van de katholieke kerk is tevens opperheer der Romeinsche staten. Volgens de wetten en de zeden van Frankrijk doet de zaak het gemoed geweld aan, maar uit het opgpunt van het katholiek gezag, dat te Rome het burgerlijk en het staatkundige gezag in zich vereenigt, is zij het noodwendig gevolg van eenen toestand, die uitsluitend berust op de naauwe vereeniging van de godsdienst en de wet. Voorts gelooft het blad dat de Fransche regering niets anders heeft te doen dan bij wijze van raadgeefster tusschen beide te treden en ten slotte zich voor de beslissing van den h. stoel te buigen.

Men verzekert ook dat de regering een rapport van den heer de Grammont uit Rome heeft ontvangen, die haar den raad geeft de zaak te laten rusten.

— De *Patrie*, een ministerieel blad, verklaart dat het berigt, omtrent de verdeeling van het burgerlijk bestuur in vijf groote districten, ongegrond is.

— Het getal der soldaten, die gedurende het tweede halfjaar van 1858 huiswaarts zijn gekeerd of nog met verlof zullen ontslagen worden, bedraagt ruim 100,000.

— Gisteren heeft er in een vleugel van het hôtel van den prins Napoleon, in de Avenue Montaigne, een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad. Men wilde namelijk de stukken van een gewelf wegnemen, dat hersteld werd, waardoor het instortte. Twee metselaars werden onder het puin bedolven, waaruit zij echter spoedig werden gered. Zij zijn echter beiden ernstig gewond, doch men hoopt hen in het leven te zullen behouden. Prins Jerome bevond zich op dat oogenblik bij zijn zoon. Zoodra zij van het gebeurde werden onderrigt, snelden de beide prinsen naar de ongelukkigen, die zich bijzonder moedig hadden gedragen. Na de eerste hulp te hebben ontvangen, werden deze naar het hospitaal vervoerd. De prins heeft bevolen, hen op de beste wijze te verzorgen.

— De bagno's te Toulon, Marseille, enz. waarin gemiddeld 8000 misdadigers verblijf hielden, zullen voor het einde des jaars ledig zijn. Gelijk men weet worden zij naar Cayenne overgebragt, hetgeen men als een doodvonnis kan beschouwen. Onder deze bannelingen bevinden zich ook staatkundige veroordeelden.

— Men telt hier te lande tegenwoordig 1037 drukkerijen, waar 97,500 letterzetters, 31,000 drukkers en 1250 correctors en andere geëmploijeerden werk vinden. Het gemiddeld cijfer der jaarlijks uitkomende werken is 8000 en de opbrengst daarvan wordt op 25 millioen fr. geschat.

— In de wijk Madeleine is een fabriekant in hechtenis genomen, die zijn dochtertje, een meisje van 10 jaren, om haar voor een vergrijp te straffen, de hand zoolang boven eene spiritus-vlam hield, tot dat haar het vleesch verkoold van de beenderen viel.

— De *Courrier du Pas de Calais* berigt dat de telegrafische gemeenschap tusschen Dover en Calais is afgebroken. Waarschijnlijk is de kabel gebroken, want niet een van de vier lijnen is bruikbaar. Men bedient zich thans van den telegraaf tusschen Ostende en Dover.

— De *Mon. de la Flotte* berigt dat onze regering van mgr. Pellerin, vicaris-apostoliek in noordelijk Cochin-China, berigt heeft ontvangen dat de Christenen in het rijk Annam sedert Junij jl. weder met nieuwe hevigheid vervolgd werden. Die prelaat zelf was dagen lang nagejaagd, doch schier wonderdadig ontkomen.

— In de gemeente Tavaux (Jura) zijn door een brand 18 woningen vernield, waardoor 24 gezinnen van alles zijn beroofd. De brand was door onvoorzigtigheid van eenige kinderen ontstaan.

— Den 22sten dezer is te St. Pol een olmboom aangebragt van buitengewone zwaarte. Die boom was 25 ellen lang en had eene doorsnede van 4½ el. Hij woog 15,000 kilo en werd door 15 paarden getrokken. Houtkenners verzekerden nooit zulk een boom gezien te hebben.

— Het museum van natuurlijke historie te Rouaan verwacht vijf hoofden van Cipayers van verschillende stammen, behoorlijk in een vat rum of brandewijn ingelegd. Het is een geschenk van een Engelsch officier, den heer Twyford.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat een Spaansch koopvaardijschip door het slechte weder genoodzaakt was het Rif te naderen. Het is door de zeeroovers aangevallen, die het stellig geheel zouden vernield hebben, indien er geene hulp van den kant van Melilla gekomen was.

ITALIË.

De Turynsche correspondent van de *Indép. Belge* heeft een schrijven uit Rome ontvangen, waarin o. a. wordt gemeld, dat dezer dagen zoowel de Paus als de kardinaal Antonelli aan Mortara en zijne echtgenoot verlof hadden gegeven om hun kind te bezoeken; maar dat, toen zij zich daartoe naar Alatri hadden begeven, hun dat genoegen door den rector van de catechumenen werd ontzegd. Zij werden door gendarmes voor den gouverneur gebragt, die hun verklaarde dat al bleven zij een jaar op die plaats zij hunnen zoon niet zouden zien. Terstond is Mortara naar Rome gegaan, ten einde over deze schending der bevelen van den Paus eene klagt in te dienen.

— Op 18 Oct. heeft de overgifte van het dok van Villa-Franca aan de Russische commissarissen van de maatschappij van Odessa plaats gehad. De Russische werktuigkundigen zijn aldaar aangekomen en de in Engeland bestelde stoomwerktuigen zullen spoedig aangevoerd worden.

— Uit Venetië wordt gemeld dat de graven Castellani en Freschi op het punt staan om eene reis naar China te ondernemen, ten einde na te gaan of het mogelijk zou zijn de Chinesche zijdewormen in Europa over te planten. Van de zijde der Oostenrijksche en Fransche regeringen zullen alle middelen, welke het beoogde doel bevorderen kunnen, ter beschikking van beide heeren gesteld worden. Zij hebben in last om voorloopig 20,000 once eitjes van zijdewormen uit China naar Europa over te voeren.

PRUISSEN.

BERLIJN, 26 October.

In de zittingen der beide huizen van den landdag werd heden eene kon. boodschap ontvangen, houdende dat de prins-regent den bij art. 58 der grondwet voorgeschreven eed in eene vereenigde zitting der beide huizen zou afleggen. Bij deze boodschap werden de beide huizen van den landdag uitgenoodigd des namiddags ten 1 ure bijeen te komen op het koninklijk slot, ten einde aldaar over te gaan tot het verrigten dezer plegtige handeling.

Nadat de leden op de bepaalde plaats waren bijeengekomen, verscheen Z. K. H. de prins-regent in hun midden. Hij betuigde aan de kamers zijnen dank voor de vaderlandlievende eenstemmigheid, waarmede zij tot het vestigen van het regentschap medegewerkt hadden, en legde vervolgens den voorgeschreven eed af, van de grondwet des koningrijks vast en onwrikbaar te zullen handhaven en overeenkomstig de grondwet en 's lands wetten te zullen regeren. Nadat daarop de voorzitter der eerste kamer in naam van het geheele land eenige woorden van dankbetuiging tot den prins-regent gerigt had, verklaarde de eerste minister den buitengewonen landdag voor gesloten.

— Naar men verneemt zal aan prins Karel het bevel over de bondsvesting Maintz worden opgedragen, dat tot hiertoe door den prins van Pruissen werd gevoerd. De vorst van Hohenzollern-Sigmaringen zou tot gouverneur der Rijn-provincie worden benoemd.

— De koning en de koningin zijn thans te Meran gevestigd, en naar men zegt moet de berglucht een zeer gunstigen invloed op Z. M. uitoefenen.

— De senaat en de handelstand van Hamburg zullen eene nationale belooning schenken aan kapitein Renaud en de bemanning van het Fransche schip *Maurice*, voor de bewezen diensten bij het verbranden van de *Austria*.

— Uit Tönsberg (Noorwegen) wordt gemeld, dat een aantal huizen in de zoogenaamde Noorderstad, den 16den dezer, ter diepte van 30 voet, zijn verzonken. Daar het ongeval gelukkig bij dag plaats had, zijn er geene menschen bij omgekomen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 25 October.

Het bevestigt zich dat onze regering aan die van Frankrijk opheldering heeft gevraagd, omtrent het zenden van nieuwe troepen naar Rome, omdat zij daaruit meende te moeten opmaken dat Frankrijk voornemens was den Kerkelijken Staat voor altijd bezet te houden. Men verneemt dat de Fransche regering geantwoord heeft dat het zenden van nieuwe troepen alleen ten doel had om het vroegere getal aan te vullen, dat door overlijden, ziekte en ontslag zeer was verminderd.

— Onze regering heeft 16,000 minié-geweren in beslag genomen, die bestemd waren voor de Christen-bevolking in Servië.

— De hoofdredacteurs der dagbladen alhier zijn aan het bureau van politie ontboden, en ernstig aangemaand, om van de hun van hoogerhand toekomende wenken of waarschuwingen in hunne kolommen geene melding te maken, en er voor te waken, dat ook door hunne ondergeschikten geene mededeeling daarvan aan buitenlandsche dagbladen geworde.

— Te Pesth overleed dezer dagen de heer Anton Reguly, eerste custos der academische bibliotheek. Ten einde de verwantschap der Hongaarsche taal met die der Finsche volksstammen te onderzoeken, begaf hij zich in 1839 naar Zweden en Denemarken, vervolgens naar Petersburg en Kasan. Hij bragt 10 jaren door onder Mordwinen, Tschuwassen, Tscheremissen, Wogulen, bestudeerde de talen dier volksstammen en keerde daarna terug naar Pesth, alwaar hij zich sedert onledig hield met het rangschikken van den rijken schat zijner philologische bouwstoffen. Zij zijn reeds gedeeltelijk voor de pers gereed en zullen waarschijnlijk op kosten der academie te Pesth in het licht worden gegeven.

RUSLAND.

Omtrent de krijgsverrigtingen in Circassië verneemt men dat die gedurende den afgeloopen zomer de verwachtingen verre hebben overtroffen. 12 verschillende provinciën, gelegen tusschen den grooten weg van Rode Terek en het dal Scharo-Arghum, hebben zich aan het Russische gezag onderworpen. Een volksstam, ten oosten van Scharo-Arghum gevestigd, heeft zich insgelijks bereid verklaard om zich van Schamyl los te scheuren en het gezag des keizers te erkennen. De generaal Wrewski is gelijk men weet gesneuveld. Hem was de taak opgedragen geweest om de Lesghiers, die gedurig hunne naburen verontrustten, tot onderwerping te brengen. Dit doel is eerst door hem en later door kolonel Kuryanow volkomen bereikt. Een aantal plaatsen werden vernield en vele gevangenen vielen in handen der Russen.

— De stad Jaroslawez is den 9den dezer door een hevigen brand geteisterd, ten gevolge waarvan een groot gedeelte in de asch gelegd werd.

TURKYE.

De opstand der Christenen in Bosnië neemt in uitgebreidheid toe. Bijna 10,000 man staan onder de wapenen en de Turken lijden op alle punten de nederlaag.

— De dagbladen van Konstantinopel berigten dat de vice-consul van Engeland te Castel-Rosso, op het eiland Rhodus, door de inwoners zwaar is beleedigd geworden.

— Volgens berigten uit Egypte is de overstrooming van den Nijl dit jaar beneden het gewone peil gebleven.

STADS-BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Zaturdag den 30sten October 1858, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Begrootingen van het Ned. Herv. armbestuur;
» » R. Cath. »
» » Israël. »
2°. Voordragt omtrent de begrootingen der Godshuizen.
3°. Voorwaarden omtrent de verpachting van den tol aan het Blaauwehek.
4°. Voorwaarden van verhuring van den stal buiten de Marepoort.
5°. Voorwaarden van verhuring van het grasgewas van het raamland buiten de Marepoort.
6°. Voorwaarden van aanbesteding van brand- en lichtstoffen.
7°. Adres van P. van der Meer en J. H. Jansen, om beschikking over gemeentegrond.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN,

Gezien het adres van WILLEM LAU, goudsmid, wonende alhier, houdende verzoek om in het huis op het Rapenburg, geteekend Wijk L. N°. 317, een *goudsmidsfournuis* te mogen doen plaatsen,

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken.

Doen te weten, dat tot het hooren der eigenaars en bewoners van de naastbijgelegene en belendende panden, ten opzigte der informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd, op het Raadhuis dezer Gemeente, op Maandag den 1sten November aanst., des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen dat verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 28 October 1858. J. C. BUCAILLE, Weth. waarn. Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Burgerlijke Stand.

Van den 21 tot en met den 27 October 1858.

BEVALLEN: M. de Vos, geb. Noordeloos, Z. — N. van Berkel, geb. Maaskant, D. — M. J. Verbree, geb. Matters, D. — C. van Rossum du Chattel, geb. van der Heyden, Z. — W. Noest, geb. Derogee, D. — C. Middelham, geb. Montagne, D. — J. Cornelisse, geb. Brittyn, D. — E. C. Visser, Z. — J. C. van Santen, geb. Dee, Z. — E. de Bunje, geb. Webber, D. levenl. — H. van Koperen, geb. van der Lelie, Z. levenl. — H. den Hollander, geb. Nagtegeller, D. — G. van der Linden, geb. van der Weyden, D. — C. Hasselbach, geb. Arbouw, Z. — A. Galjaart, geb. Elkerbout, D. — S. van Hoven, geb. van der Heide, D. — A. Zwaan, geb. Gordineau de Gouberville, D. — S. van Noort, geb. Blijleve, D. — F. C. D. le Febvre, D. — C. Verstraaten, geb. Slegtenhorst, Z. — J. M. Haan, geb. Caneman, Z. levenl. — G. Kievit, geb. Jansen, D. — M. C. van Schooten, geb. Duykers, D. — E. Laterveer, geb. Bayelaar, D. — A. H. Keyser, geb. Oolthuis, Z.

GEHUWD: S. Rijke, Jm. en C. J. Delmeer, Jd. — W. de Nobel, Jm. en E. de Koning, Jd. — A. Ladan, Jm. en E. van der Togt, Jd. — P. J. Brouwer, Jm. en C. P. van Horssen, Jd. — H. Meyers, Jm. en J. van Koperen, Jd. — H. J. Kulsdom, Jm. en M. A. van Meerten, Jd. — P. J. Carton, Jm. en J. Ebberlee, Jd.

OVERLEDEN: E. Laverman, geb. van Heist, 73 j. — G. Hoefnagel, Z., 17 j. en 4 m. — J. Donselaar, Z., 3 j. en 4 m. — E. de Beunje, geb. Webber, 36 j. — J. de Bruin, Z., 1 j. en 5 m. — F. Smit, 73 j. — G. M. Franchimon, geb. Heys, 65 j. — S. Prevost, Z., 1 j. en 9 m. — M. C. van Veen, geb. van Barneveld, 32 j. — L. F. Uljee, D., 5 m. — P. Kriek, Z., 2 m. — J. S. M. van der Linden, D., 4 j. en 6 m. — C. Besyn, geb. Groeneveld, 61 j. — H. van den Bosch, 64 j. — J. M. Laterveer, D., 7 d. — W. F. Trouw, D., 4 m. — F. Pison, D., 9 m. — S. Diemel, D., 4 d. — C. van der Zeeuw, D., 1 j. en 6 m. — W. Laree, Z., 12 d. — Ma Spronk, 57 j. — A. van den Putten, 34 j. — P. Kolleman, Z., 4 w.

KERKNIEUWS.

DELFT, 27 October. Ter aanvulling van de vacature, ontstaan door het emeritaat van ds. Sames Jansen, heeft de kerkeraad der Ned. herv. gemeente het volgende 12-tal predikanten gevormd: Terpoorten, te Apel, te Koog a/d Zaan; von Baumhauer, te Zutphen; Boonen, te Noordwijk-Binnen; Feith, te Heino; ter Haar Bz., te Delden; Hoevers, te Franeker; Keller van Hoorn, te Baambrugge; Jorissen, te Kamper Eiland; ten Kate, te Middelburg; Merens, te Baarn; Poortman, te Zwolle; Schuuring, te Hoorn.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 25sten October de heer F. W. Keljen, van Arnhem, in de regten, met *Theses*.

ADVERTENTIEN.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming ondervonden bij het overlijden mijner Echtgenoote, betuig ik, ook namens mijne Betrekkingen, mijnen hartelijken dank.

Leiden, 28 October 1858. D. de SAUVAGE.

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat zij hunne Affaire in **Kruidenierswaren** hebben *overgedaan* aan den Heer F. C. A. ASSELEN, welke van primo November e. s. af dezelve op denzelfden voet zal continueren. Dank zeggende voor het vele jaren genoten vertrouwen, nemen zij de vrijheid hunnen Opvolger in dat vertrouwen aan te bevelen.

Leiden, October 1858. Wed. C. A. KRUSEMAN & ZOON.

Mij refererende aan bovenstaande Advertentie, heb ik de eer te berigten dat de Affaire in **Kruidenierswaren** van de Heeren de Wed. C. A. KRUSEMAN & ZOON op mij is *overgegaan*, en door mij van primo November af op denzelfden voet zal worden gecontinueerd.

Ik neem tevens de vrijheid mij in het vertrouwen en de gunst aan mijne Voorgangers zoo vele jaren geschonken aan te bevelen, belovende door eene solide bediening mij hetzelve waardig te maken.

Leiden, October 1858. F. C. A. ASSELEN.

VERHUISD

F. BOOY Fz., Procureur,

van de Haarlemmerstraat naar de Hooigracht, N°. 752, derde huis van de Groenesteeg.

MORAS' haarversterkend middel,

Uit de Fabriek van A. MORAS en C°. te *Keulen*, is zoowel de zekerste en volstrekt onschadelijkste **Parachûte** voor het Hoofdhaar, als een hoogst aangenaam haarmiddel voor dagelijksch gebruik. Hetzelve reinigt de huid van de schilvers en verhindert verkondheid en zenuwachtige hoofdpijn. Prijs per flacon *f* 1.30 en verkrijgbaar bij P. J. KNAAP, *Coiffeur* te *Leyden*, Breedestraat 236.

Men vraagt voor de Wintermaanden *te Huur:*

Een magnifique **Gemeubeleerd Bovenhuis**, bevattende minstens ééne groote Kamer aan de straat, benevens twee of drie kleinere en Keuken, liefst op de Breedestraat of anderen fatsoenlijken stand, den prijs van *f* 60 tot *f* 100 per maand niet te boven gaande. Adres met *franco* brieven aan den Heer de JONGH, Huizinge *de Staart*, nabij *Tiel*.

Men is van meening, ingevolge bekomen autorisatie van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, op Donderdag den 11den November 1858, des voormiddags ten 9 ure, ten huize van A. van den EYKEL, in de Herberg *de Witte Zwaan*, te *Rijnsburg*, ten overstaan van den te *Warmond* residerenden Notaris J. de CRANE, in het openbaar te doen veilen en verkoopen de volgende onroerende Goederen, als:

Onder de gemeente Rijnsburg.

Eene hechte en sterke BOUWMANSWONING, ERVE en TUIN, benevens diverse partijen extra best TUIN- en BOUWLAND, te zamen groot 8 bunders, 99 roeden, 77 ellen, bekend bij het Kadaster onder Sectie A. N°s. 2, 41, 100a en 124 en Sectie B. N°s. 68, 103, 173, 320, 461, 464 en 867.

De onverdeelde helft in drie partijen dito BOUWLAND, te zamen groot 1 bunder, 73 roeden en 90 ellen, bekend als voren onder Sectie B. N°s. 176, 177 en 178.

Onder de gemeente Oegstgeest.

Drie partijen dito BOUWLAND, te zamen groot 1 bunder, 57 roeden, 40 ellen, bekend als voren onder Sectie A. N°. 258 en Sectie B. N°. 112 en 605.

De onverdeelde helft in 1 bunder dito BOUWLAND, bekend als voren onder Sectie B. N°. 165, twee partijen wel toegemaakt WEILAND, gelegen in den Morschelpolder, te zamen groot 2 bunders, 92 roeden en 70 ellen, bekend als voren onder Sectie A. N°. 109 en 118.

En onder de gemeente Voorhout.

Eene partij dito WEILAND, gelegen in den Elsgeesterpolder, groot 1 bunder, 76 roeden, 70 ellen, bekend als voren onder Sectie B. N°. 107bis.

En zulks in 27 percelen breeder bij billetten omschreven.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris de CRANE, alwaar in tijds de bewijzen van eigendom en de voorwaarden dezer verkooping ter lezing zullen liggen.

LEESINRIGTING VOOR DAG- EN WEEKBLADEN.

De Ondergeteekende, aangemoedigd door de ondersteuning, welke hij sedert eenigen tijd van de zijde van Leyden's Ingezetenen heeft mogen ondervinden, is het tot stand brengen en opvoeren van bovengemelde Leesinrigting, thans het plan gevormd om bij genoegzame deelneming ook nog andere **Dag- en Weekbladen**, dan tot dusverre bij hem ter lezing verkrijgbaar waren, aan te schaffen, en heeft te dien einde ten zijnen huize eene **Lijst van deelneming** ter teekening nedergelegd. Hij beveelt zich wijders bij voortduring aan in de medewerking van medeburgeren in het volvoeren van zijn plan tot uitbreiding van gemelde Inrigting. Verder belast hij zich met het **plaatsen van Advertentiën** in de diverse Bladen, en recommandeert zich in de gunst van het Publiek tot het leveren van alle soorten van **Post- en Schrijfpapier, Kantoor- en Schoolbehoeften**, onder belofte eener prompte en civile bediening.

F. J. SCHIMMEL,

Nieuwen Rijn, Wijk VII, N°. 58.

AANZIENLIJKE PRIJSVERMINDERING

DER VORIGE JAARGANGEN VAN HET

NEDERLANDSCH MUSEUM.

Het Nederlandsch Museum, waarvan thans de drie en twintigste Jaargang wordt uitgegeven, is door de zeer afwisselende en onderhoudende lectuur, nog altijd, ondanks de vele soortgelijke werken, een der meest gezochte Geschriften, die in ons vaderland het licht zien. Het bevat lectuur voor oud en jong. De gebeurtenissen des tijds, de levens van beroemde mannen en vrouwen, natuurkunde, romans, geschiedkundige bijzonderheden en vele andere zaken vinden beurtelings eene plaats, en maken het daardoor tot een nuttig en onderhoudend boekwerk voor alle huisgezinnen. Niettegenstaande een zeer groot en nog dagelijks toenemend debiet, is de tegenwoordige Uitgever in het bezit van eenige Exemplaren der vorige Jaargangen, die hij aan de eerst aanvragenden, tegen veel verminderde prijzen, beliefd is af te leveren.

De Jaargangen 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, te zamen uitmakende 17 deelen, (hiervan zijn slechts 8 stellen voorhanden) in plaats van *f* 51.— voor *f* 17.—.

De Jaargangen 1838—1847, te zamen 10 deelen, in plaats van *f* 30.— voor *f* 10.—.

De Jaargangen 1852—1856, te zamen 5 deelen, in plaats van *f* 15.— voor *f* 6.50.

Enkele Jaargangen (*met uitzondering van* 1855—1857) ter completering, in plaats van *f* 3.— voor *f* 1.25. Alle deze Jaargangen zijn *los in bladen*, terwijl zij desverkiezende, *ingenaaid* met eene verhooging van 15 Cents, en *gebonden* in half linnen band, tegen 25 Cents meer, worden afgeleverd.

Iedere Jaargang bestaat uit 52 vellen druks in folio formaat (ruim 800 kolommen druks) en is versierd met vier uitmuntende Staalgravuren. Bestellingen worden bij alle Boekhandelaren aangenomen en bij den Uitgever H. A. M. ROELANTS te *Schiedam*.

Heeren Secretarissen, Besturders, Correspondenten en Leden van Maatschappijen, Vereenigingen, Commissiën, Inrigtingen, enz., die *niet behooren* tot eene der rubrieken van de tweede afdeeling van de BREUK en SMITS' *Algemeen Adresboek*, wordt berigt, dat de vijfde afdeeling zal bevatten:

VERSCHILLENDE INRIGTINGEN,
voor zoover daarvan opgaven zijn ingekomen.

Zij worden daarom beleefdelijk uitgenoodigd tot de toezending, vóór den 1sten November 1858, aan de drukkerij van gemeld adresboek, van zoodanige schriftelijke opgaven, waarvan hun de plaatsing wenschelijk, belangrijk of nuttig voorkomt, daar in die rubriek geene andere dan de *ingezondene* opgaven zullen geplaatst worden.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
WOENSDAG 27 October.

			Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	64	64¼	64¼
Dito Certificaten	» 3	»	76	76½	76⅜
Dito dito	» 4	»	98⅛	98¼	98⅛
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	141½	142½	141¾
O. I. Leening	» 4	»	98¼	98$\frac{5}{16}$	98$\frac{5}{16}$
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
BELGIE,	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	53½	—	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1½	»	29¾	30⅛	29$\frac{15}{16}$
Dito Obligatiën	» 3	»	45½	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	40$\frac{13}{16}$	41$\frac{3}{16}$	40¾
Bewijzen Coupons			6$\frac{1}{16}$	6⅛	6$\frac{13}{16}$
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	46½	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	105½	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	109½	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	90½	90½	—
Dito 1840	» 4	»	85½	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	85½	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	65¾	66$\frac{1}{16}$	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	»	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	81$\frac{1}{16}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½	»	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	» 5	»	80½	—	—
Dito	» 4	»	63½	—	—
Dito Metall.	» 5	»	77⅜	77$\frac{13}{16}$	[illegible]
Dito Nieuwe	» 5	»	87	87⅛	[illegible]
Dito 1847	» 2½	»	39¼	39$\frac{7}{16}$	[illegible]
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	100⅝	—	[illegible]
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	» 4½	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 4½	»	38⅝	—	—
GRENADA, Obligatiën	» 3½	»	—	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	16¾	—	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Grieken 4$\frac{1}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt. Prolongatie 3½ pCt. Wissel-Disconto 3½ d

---

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.